

31991L0440

24.8.1991

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 237/25

DIRECTIVA CONSILIULUI
din 29 iulie 1991
privind dezvoltarea căilor ferate comunitare

(91/440/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 75,

având în vedere propunerea Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social ⁽³⁾,

întrucât o mai mare integrare a sectorului de transport comunitar este un element esențial al pieței interne și întrucât căile ferate reprezintă o parte vitală a sectorului de transport comunitar;

întrucât ar trebui îmbunătățită eficiența sistemului feroviar pentru a-l integra pe o piață concurențială, ținându-se, în același timp, cont de caracteristicile speciale ale căilor ferate;

întrucât, pentru a face transportul feroviar eficient și competitiv în raport cu alte modalități de transport, statele membre trebuie să garanteze că întreprinderile feroviare au statut de operatori independenți care se comportă în manieră comercială și se adaptează la nevoile pieței;

întrucât dezvoltarea viitoare și funcționarea eficientă a sistemului feroviar poate fi facilitată dacă se face distincția între furnizarea de servicii de transport și funcționarea infrastructurii; întrucât, dată fiind această situație, este necesar ca cele două activități să fie gestionate separat și să aibă conturi separate;

întrucât, pentru a încuraja concurența în gestionarea serviciului feroviar în ceea ce privește confortul sporit și serviciile furnizate utilizatorilor, ar trebui ca statele membre să-și asume responsabilitatea generală pentru dezvoltarea infrastructurii feroviare corespunzătoare;

întrucât, în lipsa unor norme comune privind alocarea costurilor pentru infrastructură, statele membre, după consultarea administrației infrastructurii, stabilesc norme care să asigure efectuarea plății de către întreprinderile și grupările feroviare pentru folosirea infrastructurii feroviare; întrucât aceste plăți trebuie să respecte principiul nediscriminării între întreprinderile feroviare;

întrucât statele membre ar trebui să se asigure, în special, că întreprinderile de transport feroviar existente, aflate în proprietate publică sau sub control public, beneficiază de o structură financiară corespunzătoare, asigurându-se, în același timp, ca orice reorganizare financiară necesară să fie făcută în conformitate cu normele relevante prevăzute în tratat;

întrucât, pentru a facilita transportul între statele membre, întreprinderile feroviare ar trebui să fie libere să formeze grupări cu întreprinderile feroviare cu sediul în alte state membre;

întrucât asemenea grupări internaționale ar trebui să beneficieze de dreptul de acces și de tranzit prin statele membre în care își au sediul întreprinderile afiliate, precum și de dreptul de tranzit în alte state membre conform cerințelor serviciului internațional respectiv;

întrucât, în vederea încurajării transportului combinat, ar trebui să li se acorde întreprinderilor feroviare angajate în transportul internațional combinat de mărfuri dreptul de acces la infrastructura feroviară a celorlalte state membre;

întrucât este necesar să se instituie un comitet consultativ care să monitorizeze și să ofere consultanță Comisiei pentru a pune în aplicare prezenta directivă;

întrucât, prin urmare, Directiva 75/327/CEE a Consiliului din 20 mai 1975 privind îmbunătățirea situației întreprinderilor feroviare și armonizarea normelor care reglementează relațiile financiare dintre aceste întreprinderi și state ⁽⁴⁾ ar trebui abrogată,

⁽¹⁾ JO C 34, 14.2.1990, p. 8 și
JO C 87, 4.4.1991, p. 7.

⁽²⁾ JO C 19, 28.1.1991, p. 254.

⁽³⁾ JO C 225, 10.9.1990, p. 27.

⁽⁴⁾ JO L 152, 12.6.1975, p. 3.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

SECȚIUNEA I

Obiectiv și domeniu de aplicare

Articolul 1

Scopul prezentei directive este de a facilita adaptarea căilor feroviare comunitare la nevoile pieței unice și de a le spori eficiența:

- asigurând independența administrativă a întreprinderilor feroviare;
- separând administrarea funcționării și infrastructurii căilor ferate de furnizarea de servicii de transport feroviar, separarea conturilor fiind obligatorie, iar separarea organizațională sau instituțională fiind opțională;
- îmbunătățind structura financiară a întreprinderilor;
- asigurând accesul la rețelele statelor membre pentru grupările internaționale de întreprinderi feroviare și pentru întreprinderile feroviare angajate în transportul combinat de mărfuri.

Articolul 2

(1) Prezenta directivă se aplică gestionării infrastructurii feroviare și activităților de transport feroviar ale întreprinderilor feroviare care își au sediul sau care urmează să își stabilească sediul într-un stat membru.

(2) Statele membre pot exclude din domeniul de aplicare a prezentei directive întreprinderile feroviare a căror activitate este limitată la furnizarea de servicii urbane, suburbane sau regionale.

Articolul 3

În sensul prezentei directive:

- „întreprindere feroviară” înseamnă orice întreprindere privată sau publică al cărei obiect principal de activitate constă în furnizarea de servicii de transport complete pentru mărfuri și/sau persoane, cu condiția ca întreprinderea să asigure tracțiunea;
- „gestionar de infrastructură” înseamnă orice organism sau întreprindere publică care răspunde, în special, de producerea și întreținerea infrastructurii feroviare, precum și de funcționarea sistemelor de control și siguranță;
- „infrastructură feroviară” înseamnă toate articolele cuprinse în lista din anexa I.A la Regulamentul (CEE) nr. 2598/70 al Comisiei din 18 decembrie 1970 de precizare a posturilor ce se vor înscrie la diferite poziții din situația contabilă, prezentate în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 1108/70 al

Consiliului ⁽¹⁾, cu excepția ultimei liniuțe, care, numai în sensul prezentei directive, se interpretează după cum urmează: „Clădirile folosite de departamentul de infrastructură”;

- „grupare internațională” înseamnă orice asociere de cel puțin două întreprinderi feroviare, având sediul în țări membre diferite, în scopul furnizării de servicii internaționale de transport între statele membre;
- „servicii urbane și suburbane” înseamnă servicii de transport care funcționează pentru a satisface nevoile de transport ale unui centru urban sau ale unei conurbații și ale zonelor din proximitate;
- „servicii regionale” înseamnă servicii de transport care funcționează pentru a satisface nevoile de transport ale unei regiuni.

SECȚIUNEA II

Independența administrativă a întreprinderilor feroviare

Articolul 4

Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește gestionarea, administrarea și controlul intern al chestiunilor administrative, economice și contabile, întreprinderile feroviare au un statut independent potrivit cărora dețin, în special, mijloace fixe, bugete și conturi separate de cele ale statului.

Articolul 5

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a le permite întreprinderilor feroviare să își adapteze activitățile în funcție de piață și să gestioneze aceste activități în cadrul propriilor organisme administrative, în interesul furnizării de servicii eficiente și corespunzătoare la cel mai scăzut cost posibil pentru calitatea serviciului solicitat.

Întreprinderile feroviare sunt administrate conform principiilor care se aplică întreprinderilor comerciale; acest lucru este valabil, de asemenea, și pentru obligațiile de a presta servicii publice impuse de stat și pentru contractele de servicii publice pe care le încheie cu autoritățile competente ale statului membru.

(2) Întreprinderile feroviare își întocmesc planurile de afaceri, inclusiv programele de investiții și de finanțare. Respectivul planuri sunt concepute pentru a realiza, la nivelul întreprinderii, echilibrul financiar și alte obiective tehnice, comerciale și financiare ale gestiunii; întreprinderile stabilesc, de asemenea, metodele de punere în aplicare ale acestora.

⁽¹⁾ JO L 278, 23.12.1970, p. 1, Regulament modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 2116/78 (JO L 246, 8.9.1978, p. 7).

(3) În contextul orientărilor de politică generală stabilite de stat și ținând cont de planurile și contractele naționale (care pot fi multianuale), inclusiv planurile de investiții și de finanțare, întreprinderile feroviare sunt, în special, libere:

- să formeze împreună cu una sau mai multe întreprinderi feroviare o grupare internațională;
- să își stabilească organizarea internă, fără să aducă atingere dispozițiilor din Secțiunea III;
- să controleze furnizarea și scoaterea pe piață a serviciilor și să fixeze prețurile acestora, fără să aducă atingere Regulamentului (CEE) nr. 1191/69 al Consiliului din 26 iunie 1969 privind acțiunea statelor membre referitoare la obligația inerentă în conceperea unui serviciu public în transportul pe calea ferată, șosea sau căi navigabile interioare ⁽¹⁾;
- să ia decizii privind personalul, activele și achizițiile proprii;
- să își extindă segmentul de piață, să dezvolte noi tehnologii și noi servicii și să adopte orice tehnică managerială inovatoare;
- să stabilească noi activități în domenii asociate domeniului feroviar.

SECȚIUNEA III

Separarea dintre gestiunea infrastructurii și operațiunile de transport

Articolul 6

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura păstrarea separată a conturilor pentru operațiunile legate de furnizarea de servicii de transport și pentru cele de gestionare a infrastructurii feroviare. Ajutorul plătit unuia din aceste două domenii de activitate nu poate fi transferat celuilalt.

Conturile pentru cele două domenii de activitate se păstrează astfel încât să se reflecte această interdicție.

(2) Statele membre pot dispune, de asemenea, ca această separare să necesite organizarea unor divizii distincte într-o singură întreprindere sau ca infrastructura să fie administrată de o entitate separată.

Articolul 7

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru dezvoltarea infrastructurii lor naționale, ținând cont, dacă este cazul, de nevoile generale ale Comunității.

⁽¹⁾ JO L 156, 28.6.1969, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CEE) nr. 1893/91 (JO L 169, 29.6.1991, p. 1).

Statele membre asigură instituirea standardelor și normelor de siguranță și monitorizarea aplicării acestora.

(2) Statele membre pot trasa întreprinderilor feroviare sau oricărui alt administrator sarcina gestionării infrastructurii feroviare și, în special, a investițiilor, întreținerii și finanțării pe care le necesită aspectele tehnice, comerciale și financiare ale gestionării în cauză.

(3) Statele membre pot, de asemenea, să acorde administratorului infrastructurii, având în vedere articolele 77, 92 și 93 din tratat, o finanțare care să țină cont de sarcinile, mărimea și cerințele financiare, mai ales pentru a acoperi noile investiții.

Articolul 8

Administratorul infrastructurii fixează o taxă pentru folosirea infrastructurii feroviare de care răspunde, care trebuie plătită de întreprinderile feroviare și grupările internaționale care folosesc acea infrastructură. După consultarea administratorului, statele membre stabilesc normele de determinare a taxei respective.

Taxa de utilizator, care se calculează astfel încât să se evite orice discriminare între întreprinderile feroviare, poate să țină cont, în special, de numărul de kilometri, de compunerea trenurilor și de orice cerințe specifice legate de factori cum ar fi viteza, sarcina pe osie și gradul sau perioada de utilizare a infrastructurii.

SECȚIUNEA IV

Îmbunătățirea situației financiare

Articolul 9

(1) Împreună cu întreprinderile feroviare existente, aflate în proprietate publică sau sub control public, statele membre instituie mecanisme adecvate care să contribuie la reducerea îndatorării acestor întreprinderi la un nivel care nu afectează o bună gestiune financiară și pentru a le îmbunătăți situația financiară.

(2) În acest scop, statele membre pot lua măsurile necesare pentru a solicita stabilirea unei unități separate de amortizare a datoriilor în cadrul departamentelor contabile ale acestor întreprinderi.

Bilanțul unității poate fi încărcat, până la stingere, cu toate împrumuturile luate de întreprindere pentru a finanța atât investiția, cât și pentru a acoperi cheltuielile de funcționare în exces, care rezultă din activitățile de transport feroviar sau din administrarea infrastructurii feroviare. Datoriile care provin din operațiunile filialelor pot să nu fie luate în considerație.

(3) Ajutorul acordat de statele membre pentru a anula datoriile menționate în prezentul articol se acordă în conformitate cu articolele 77, 92 și 93 din Tratatul CEE.

SECȚIUNEA V

Accesul la infrastructura feroviară

Articolul 10

(1) Grupărilor internaționale li se acordă dreptul de acces și tranzit în statele membre în care își au sediul întreprinderile feroviare afiliate, precum și drepturi de tranzit în alte state membre, pentru servicii internaționale între statele membre unde își au sediul întreprinderile afiliate la grupările respective.

(2) Întreprinderilor feroviare care intră sub incidența articolului 2 li se acordă accesul, în condiții echitabile, la infrastructura din alte state membre în scopul furnizării de servicii de transport internațional combinat de mărfuri.

(3) Întreprinderile feroviare angajate în transportul internațional de mărfuri combinat și grupările internaționale încheie acordurile tehnice, administrative și financiare necesare cu administratorii infrastructurii feroviare utilizate, în scopul reglementării chestiunilor legate de controlul și de siguranța traficului care implică serviciile de transport internațional prevăzute în alineatele (1) și (2). Condițiile impuse în cadrul acestor acorduri sunt nediscriminatorii.

SECȚIUNEA VI

Dispoziții finale

Articolul 11

(1) Statele membre pot aduce în atenția Comisiei orice chestiune legată de punerea în aplicare a prezentei directive. După consultarea comitetului prevăzut în alineatul (2) cu privire la aceste chestiuni, Comisia ia decizia corespunzătoare.

(2) Comisia este asistată de un comitet consultativ format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.

Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect cu măsurile ce urmează să fie adoptate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului respectiv, dacă este necesar prin votare.

Avizul este consemnat în procesul-verbal; în afară de aceasta, fiecare stat membru are dreptul să solicite ca poziția sa să fie consemnată în procesul-verbal.

Comisia ține seama, în cea mai mare măsură, de avizul emis de comitet. Aceasta informează comitetul despre modul în care avizul este luat în considerație.

Articolul 12

Dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere Directivei 90/531/CEE a Consiliului din 17 septembrie 1990 privind procedura de achiziționare a entităților care funcționează în sectoarele apei, energiei, transportului și telecomunicațiilor ⁽¹⁾.

Articolul 13

Decizia 75/327/CEE se abrogă începând din 1 ianuarie 1993.

Trimiterile la decizia abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.

Articolul 14

Înainte de 1 ianuarie 1995, Comisia prezintă Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive, însoțit de propuneri corespunzătoare privind continuarea acțiunii Comunității de dezvoltare a căilor ferate, în special în domeniul transportului internațional de mărfuri.

Articolul 15

Statele membre, după consultarea Comisiei, adoptă și publică actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până cel târziu la 1 ianuarie 1993. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 16

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 29 iulie 1991.

Pentru Consiliu

Președintele

H. VAN DEN BROEK

⁽¹⁾ JO L 297, 29.10.1990, p. 1.